

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 60/2025-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu Okresného súdu Nitra v konaní sp. zn. 16C/7/2005 takto

rozhodol:

1. Ústavnú sťažnosť **odmieta**.
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 23. augusta 2024 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a priznanie finančného zadosťučinenia.
2. Sťažovateľ sa v napadnutom súdnom konaní domáha náhrady škody vo výške 100 000 000 Sk (3 319 391,89 eur) voči Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru v Nitre a Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky. Ujma mu mala byť spôsobená v dôsledku mučenia a zlého zaobchádzania zo strany policajných orgánov v súvislosti s jeho zadržaním ako podozrivej osoby 1. septembra 2001. Pri zadržaní mal ísť so svojím kamarátom na motorovom vozidle, pričom ho iné motorové vozidlo predbehlo a vytlačilo do priekopy. Následne mali z tohto auta povyskakovať kukláči, ktorí ho podľa jeho slov vytiahli z auta von, ťahali po mokrej vozovke a niekoľkokrát ho kopli do rôznych častí tela. Na nátlak zo strany policajtov poukazoval sťažovateľ aj v súvislosti s jeho výsluchom, keď tvrdí, že ho mali policajti nútiť priznať sa k trestnému činu, ktorý nespáchal (bitkou aj psychickým nátlakom). Namieta prehliadku auta aj domovú prehliadku.
3. Ústavný súd opakovane rozhodoval o porušení základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, a to:

- nálezom č. k. III. ÚS 544/2014-25 z 9. decembra 2014, ktorým bolo sťažovateľovi priznané finančné zadosťučinenie 1 000 eur,

- nálezom č. k. III. ÚS 49/2021-46 z 13. mája 2021, ktorým bolo sťažovateľovi priznané finančné zadosťučinenie 1 500 eur; a naposledy

- uznesením č. k. II. ÚS 308/2024-13 z 11. júna 2024, ktorým bola ústavná sťažnosť odmietnutá ako zjavne neopodstatnená podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

4. Podľa informácií z okresného súdu bola vec sťažovateľa okresným súdom rozhodnutá na pojednávaní, ktoré sa konalo 29. novembra 2024. Vo veci sa v súčasnosti vyhotovuje písomné rozhodnutie.

5. Podľa informácií zo súdneho spisu, ktorý si ústavný súd vyžiadal na účely preskúmania podanej ústavnej sťažnosti, boli v súvislosti s namietaným zásahom orgánov činných v trestnom konaní vedené aj trestné stíhania pre podozrenie zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa:

- ktorého sa mali dopustiť spoločným konaním príslušníci Pohotovostného policajného útvaru odboru poriadkovej polície Krajského riaditeľstva Policajného zboru Nitra tým, že 1. septembra 2001 vytlačili sťažovateľa pri jeho zadržaní do priekopy, použili voči nemu fyzické násilie a pri vypočúvaní ho mali udierať a kopať do rôznych častí tela. Trestné oznámenie bolo podané sťažovateľom 4. septembra 2001 a vec bola uznesením Úradu inšpekčnej služby (ďalej len „ÚIS“) ČTS: ÚIS-350/IBA-PO-2001 z 8. apríla 2002 odložená, pretože vo veci nešlo o podozrenie z trestného činu a nebolo na mieste vybaviť vec inak;

- ktorého sa mal dopustiť [REDAKOVANÉ] (vyšetrovateľ Krajského úradu vyšetrovania Policajného zboru) tým, že postupoval pri spisovaní zápisnice o vydaní veci v rozpore so zákonom, vykonal domovú prehliadku v rozpore s Trestným poriadkom a bez príkazu sudcu. Trestné oznámenie bolo podané sťažovateľom 26. februára 2002 a 5. apríla 2002 a vec bola rovnako odložená, a to uznesením ÚIS ČTS: ÚIS-126/IBA-PO-2002 z 28. júna 2002.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ poukazuje na to, že napadnuté konanie trvá už 23 rokov. Samotná dĺžka konania je tak extrémne neprimeraná. Súdne konanie nepovažuje sťažovateľ za právne zložité a tvrdí, že svojím správaním neprispel k predĺženiu celkovej doby konania, pretože všetky jeho úkony v konaní boli legitímne a nevyhnutné.

7. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti vychádza z predpokladu, že štátne orgány sú povinné poskytnúť obeti zlého zaobchádzania primeranú právnu ochranu, ktorú si môže obeť tohto zaobchádzania zvoliť tak, ako jej to vyhovuje – teda podľa sťažovateľa sa obeť môže rozhodnúť,

či len požiada o priznanie finančného zadosťučinenia, alebo aj o identifikáciu a potrestanie zodpovedných páchatel'ov (podľa slov s'ťažovateľa „... *nie každý sa chce doťahovať s policajtmami*“).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej s'ťažnosti

8. Podstatou podanej ústavnej s'ťažnosti je argumentácia s'ťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho práva na účinné vyšetrovanie, ktoré je garantované čl. 3 dohovoru. V podstate tvrdí, že aj v civilnom konaní, v ktorom si uplatňuje priznanie finančného zadosťučinenia, sú s'údy povinné vyšetriť ním namietaný zásah orgánov činných v trestnom konaní, čo im však už trvá neprímerane dlho.

9. V prvom rade považuje ústavný súd za potrebné zdôrazniť, že s'ťažovateľ na žiadnom mieste podanej s'ťažnosti nenamietal porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy alebo čl. 6 ods. 1 dohovoru – dokonca priamo poukazuje na odlišnosti pri ich uplatňovaní (a z predchádzajúcich s'ťažností s'ťažovateľa možno nepochybne usúdiť, že si je vedomý toho, akými článkami možno uplatniť porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov). Vzhľadom na okolnosti veci a predchádzajúce nálezy ústavného súdu sa tak ústavný súd pridržiaval petitu podanej ústavnej s'ťažnosti a toho, čo s'ťažovateľ namieta.

10. Pre posúdenie veci považoval ústavný súd za podstatné to, že namietaný postup policajtov bol riadne preskúmaný v trestnom konaní na základe trestných oznámení s'ťažovateľa a vec bola právoplatne skončená jej odložením (pozri bod 5 tohto uznesenia). Možno zároveň konštatovať, že bola riešená v podstate bezodkladne – o trestnom oznámení s'ťažovateľa zo 4. septembra 2001 bolo rozhodnuté 8. apríla 2002 a o trestných oznámeniach z 26. februára 2002 a 5. apríla 2002 bolo rozhodnuté 28. júna 2002. Práve s ohľadom na to, že námietky s'ťažovateľa boli riadne preskúmané v týchto trestných konaniach, nemožno prisvedčiť námietke s'ťažovateľa, že postupom civilného súdu v konaní o náhrade škody dochádza k porušeniu jeho práva na účinné vyšetrovanie.

11. S'ťažovateľovi síce nemožno uprieť právo na to, aby sám rozhodol, či podá žalobu alebo trestné oznámenie, avšak toto rozhodnutie má potom právne následky. Predovšetkým je potrebné zdôrazniť, že v civilnom konaní sa uplatňujú iné zásady ako v konaní trestnom. Civilné konanie prebieha kontradiktórnym spôsobom. To znamená, že každá zo strán má povinnosť vyhľadávať a predkladať dôkazy a vyjadrenia (pozri čl. 8 Civilného sporového poriadku). Samotný súd nevyhľadáva dôkazy ani iné tvrdenia – jeho úlohou nie je objasňovať a vyhľadávať objektívnu (materiálnu) pravdu, ale rozhodovať na základe dôkazov, ktoré predkladajú najmä strany konania. Sudca rozhodne v prospech strany, ktorá presvedčivejšie a zákonne preukázala svoje tvrdenia. Naopak, v trestnom konaní konajú orgány činné v trestnom konaní a s'údy z úradnej povinnosti (§ 2 ods. 6 Trestného poriadku), a to tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti, zatiaľ čo ostatní účastníci trestného konania môžu obstarávať dôkazy, ale je to ich právo, nie povinnosť. S rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie (§ 2 ods. 10 Trestného poriadku).

12. S ohľadom na už uvedené závery je ústavný súd nútený konštatovať, že porušenie práva s'ťažovateľa na účinné vyšetrovanie v zmysle čl. 3 dohovoru v okolnostiach posudzovanej veci

nevzhladol. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená, a preto bola ústavným súdom odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

13. Ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom prichádza do úvahy len v prípade, ak nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (§ 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Táto podmienka splnená nebola, a preto ústavný súd žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu nevyhovel. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, stratilo opodstatnenie rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu